

Ринок офісної нерухомості Києва.

2 кв. 2021 року.

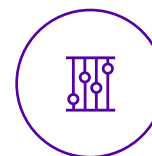
На ринку спостерігається позитивна динаміка яка збережеться до кінця року, проте, докризових показників він поки не досяг.

Вакантність:

Клас	1 кв. 2020	1 кв. 2021	2 кв. 2021
A	8,1	11,1	11,1
B+	7,2	15,6	13,9
B	9,1	13,2	11,9

Орендні ставки все ще знижені, але власники якісних об'єктів не поспішають робити будь-які додаткові поступки для орендарів.

Розмір орендованого простору і статус компанії є основним чинником відхилення досяжною ставки оренди від декларованої.

Рівень вакантності в кризу 2009 і 2014 років

Клас	2009	2014
A	22,9	30,1
B+	17,8	17,0
B	13,5	20,2
C	5,5	12,2

В аналізовані періоди найбільшим попитом користувалися найдешевші офісні приміщення, відповідно найнижчий рівень вакантності був в сегменті класу C. У поточному кварталі, найбільш низький рівень вакантності в класі A, при тому, що ставки оренди, знизилися несуттєво.

2,611 **МЛН. КВ. М**
(GLA)

Загальна кількість офісних приміщень

11,7 **ТИС. КВ. М**
(GLA)

Нове будівництво
(введені в експлуатацію об'єкти)

312,6 **ТИС. КВ. М**
(12%)

Кількість вільних площ

44,4 **ТИС. КВ. М**

Чисте поглинання*

*Чисте поглинання – показник, що відображає різницю між площами, зайнятими на початок і кінець аналізованого періоду. Позитивне поглинання означає, що з ринку «вибираються» вакантні кв. м. Негативне поглинання відображає зворотне – звільнення додаткових кв. м, які спільно з новим будівництвом формують вакантність.

Клас А, В+, В

2 кв. 2021	А	В+	В
Діапазон орендних ставок**, \$/мес.	15-37	15-30	5-20
Динаміка орендних ставок (2 кв. 2021/ 2 кв. 2020), %	+7,0	-23,1	-11,1
Рівень вакантності, %	11,1	13,85	11,86
Динаміка рівня вакантності, пунктів по відношенню до 2 кв. 2020	0,0	+4,6	-0,2
Динаміка рівня вакантності, пунктів по відношенню до 1 кв. 2021	-0,1	-1,8	-1,4

**базові ставки оренди, без урахування НДС и експлуатаційних платежів

Осяг ринку за підсумками 2 кварталу 2021 року склав **2,611 млн кв. м** (GLA) у **335*** класифікованих бізнес-центрах класу А, В+ і В.

Зростання обсягу ринку по відношенню до 2 кв. 2020 склав **3,25 %**.

Нове будівництво:

На першому півріччі 2021 року були введені в експлуатацію об'єкти класу В+: БЦ Лувр, вул. Юрія Іллєнка 2/10, **19,1 тис. кв. м.** (GLA) та класу В: Офісна будівля, вул. Гарматна 4, корпус 12, **11,7 тис. кв. м.** (GLA) та River Mall, вул. Дніпровська набережна 12, **5 тис. кв. м.** (GLA)

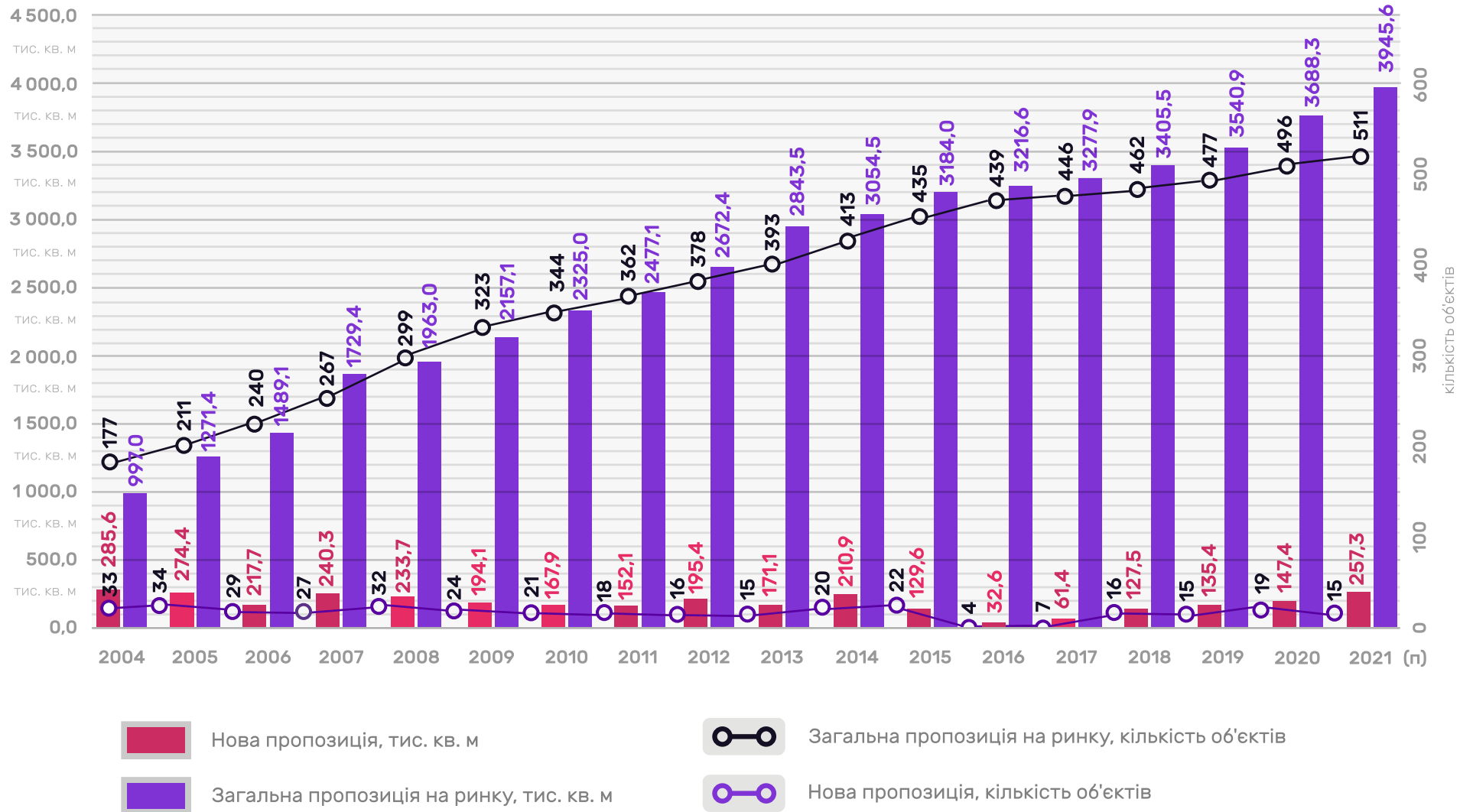
У 2021 році до введення в експлуатацію заплановано **221,5 тис. кв. м.**

*Деякі об'єкти можуть складатися з декількох окремих корпусів / будівель і вводяться в експлуатацію різними фазами, але представлені на ринку під єдиною назвою в рамках єдиного проекту.

Клас А, В+, В

Основні показники Динаміка 2 кв. 2020 – 2 кв. 2021	Період	А	В+	В
Об'єм пропозиції, тис. кв. м	2 кв. 2021	538,7	366,9	1706,3
	2 кв. 2020	506,9	347,8	1674,9
Нове будівництво, (введено в експлуатацію за 2 кв.), тис. кв. м	2 кв. 2021	0,0	0,0	11,7
	2 кв. 2020	11	12,5	47,9
Рівень вакантності, %	2 кв. 2021	11,1	13,9	11,9
	2 кв. 2020	11,1	9,3	12,0
Мін. базова ставка оренди*, \$ за кв. м	2 кв. 2021	15,0	15,0	5,0
	2 кв. 2020	20,0	17,0	6,2
Макс. базова ставка оренди, \$ за кв. м	2 кв. 2021	37,0	30,0	20,0
	2 кв. 2020	32,0	29,0	24,0
Середньозважена базова ставка оренди, \$ за кв. м /міс.	2 кв. 2021	23,3	15,7	12,7
	2 кв. 2020	21,8	20,4	14,3
Динаміка орендних ставок по відношенню до 2 кв. 2020 року, %	2 кв. 2021	7	-23,1	-11,1

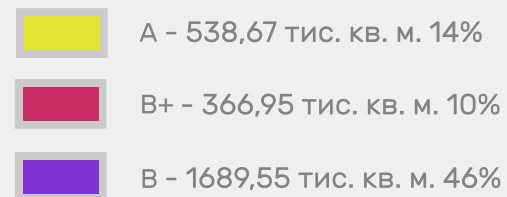
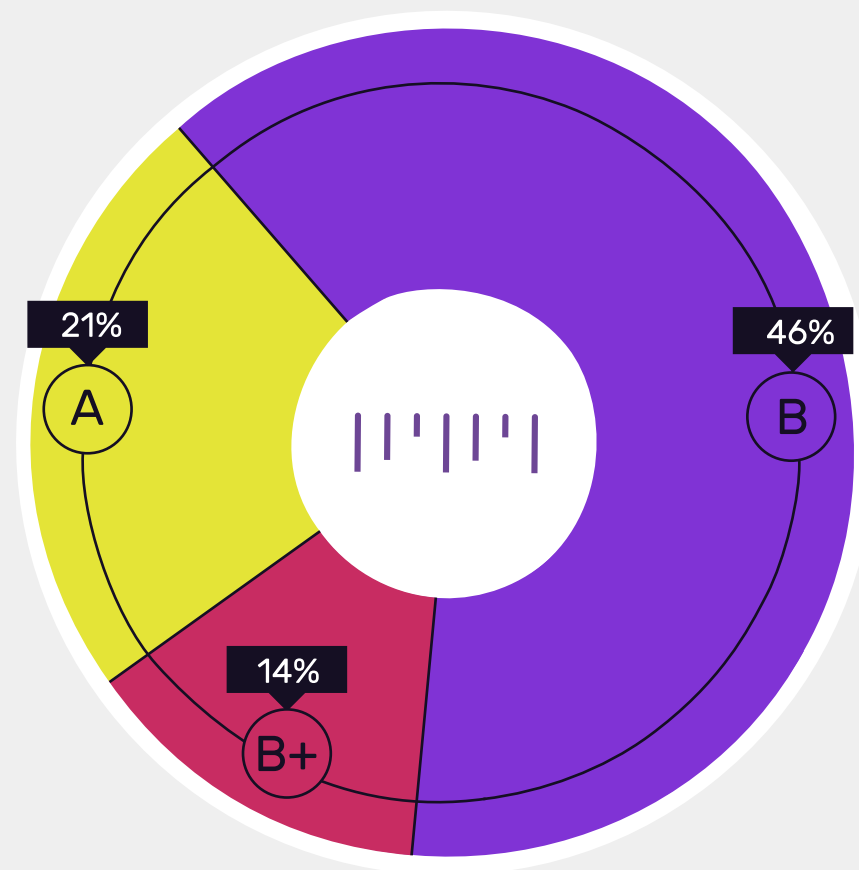
Динаміка ринку професійної офісної нерухомості 2004-2021 (п) рр. Клас А, В+, В та С

Структура ринку за класами об'єктів 2 кв. 2021 р.

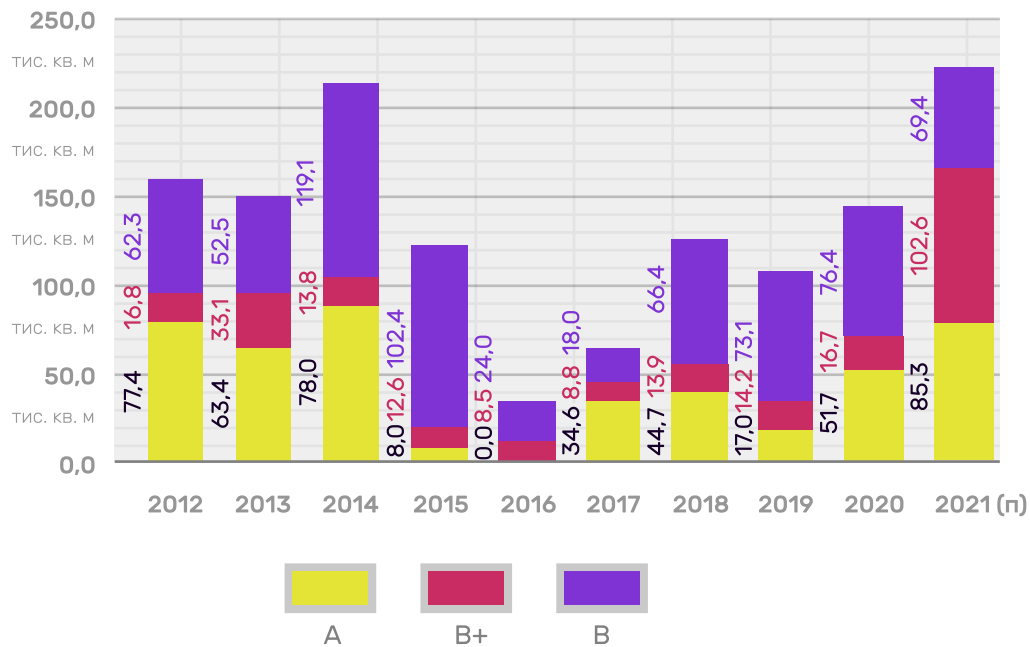
Виходячи із заявлених до введення в 2021 році об'єктів класу А (85,3 тис. кв. м), класу В+ (102,6 тис. кв. м) и класу В (69,4 тис. кв. м) збільшиться частка площ класу А і В +.

Частка класу А складе 33%, класу В + і В відповідно 40% і 27%.

У розрізі класів об'єктів

Нова пропозиція в розрізі класів А, В + і В

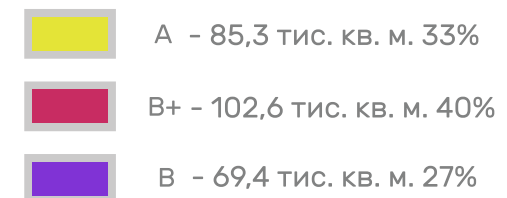
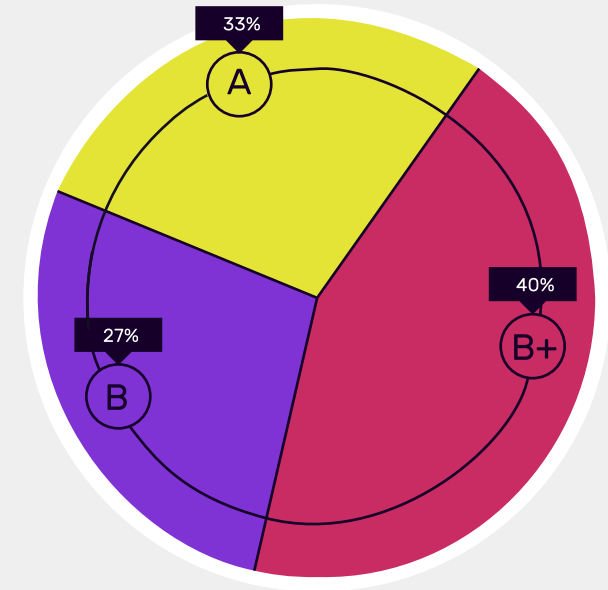
11,7 тис. кв. м

нових площ було введено в експлуатацію (Офісна будівля, вул. Гарматна 4, корпус 12) у 2 кварталі 2021 року.

257,3 тис. кв. м

офісів класу А, В + і В (GLA) в 2021 році заплановано ввести в дію в експлуатацію.

Структура нової пропозиції 2021 року (П) в розрізі класу об'єктів

Плановані до введення в експлуатацію в 3-4 кв. 2021 року

№	Назва об'єкта, адреса	Клас	Орендна площа, кв. м
1	К-Мост, вул. Зоологічна, 5 / 1А	В+	5 447
2	Podol Mall, вул. Оленівська 23	В	21 164
3	Піраміда, вул. Мишуги, 4	В+	4 716
4	М3, вул. Мишуги 3а	В	2 700
5	S26, вул. Спаська 26/14	А	11 318,36
	Unit.city, вул. Дорогожицка 3, корпус В14		8 900
6	Unit.city, вул. Дорогожицка 3, корпус В6	А	13 400
	Unit.city, вул. Дорогожицка 3, корпус В15		7 700
7	Офісна будівля, вул. Прорізна 8 А (рек-я)	В+	7 000
8	Офісна будівля, вул. Зоологічна, 5 А	В	5 600
9	Офісна будівля, вул. Анрі Барбюса 37	В	3 700

№	Назва об'єкта, адреса	Клас	Орендна площа, кв. м
10	Mag.nett, вул. Велика Васильківська 137-139	A	44 000
11	Бізнес центр, вул. Короленківська 4, Фаза 1	B+	14 800
	Бізнес центр, вул. Короленківська 4, Фаза 2		51 500
12	Eleven (Ілевен), вул. Солом'янська 11, корпус В	B	8 355
	Eleven (Ілевен), вул. Солом'янська 11, корпус В		11 200
Разом			221 500,36

Введені в експлуатацію у 2 кв. 2021 року

№	Назва об'єкта, адреса	Клас	Орендна площа, кв. м
1	Офісна будівля, вул. Гарматна 4, корпус 12	А	11 700
Разом			11 700

Частка вакантних площ за класами об'єктів

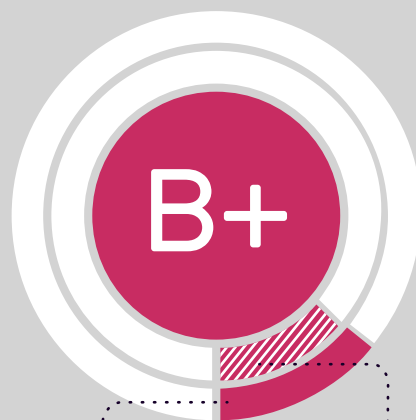

11,05%

56,21 тис.кв.м

11,09%

49,56 тис.кв.м

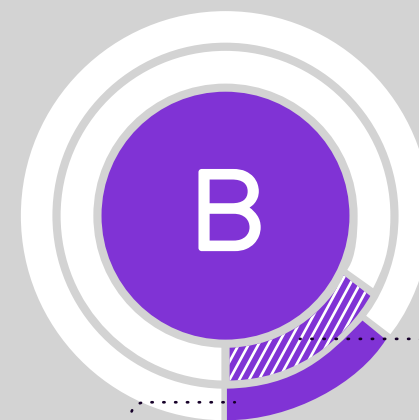

13,85%

32,35 тис.кв.м

9,3%

11,51 тис.кв.м

11,86%

201,36 тис.кв.м

12,02%

105,63 тис.кв.м

A

B+

B

2 кв. 2021

2 кв. 2020

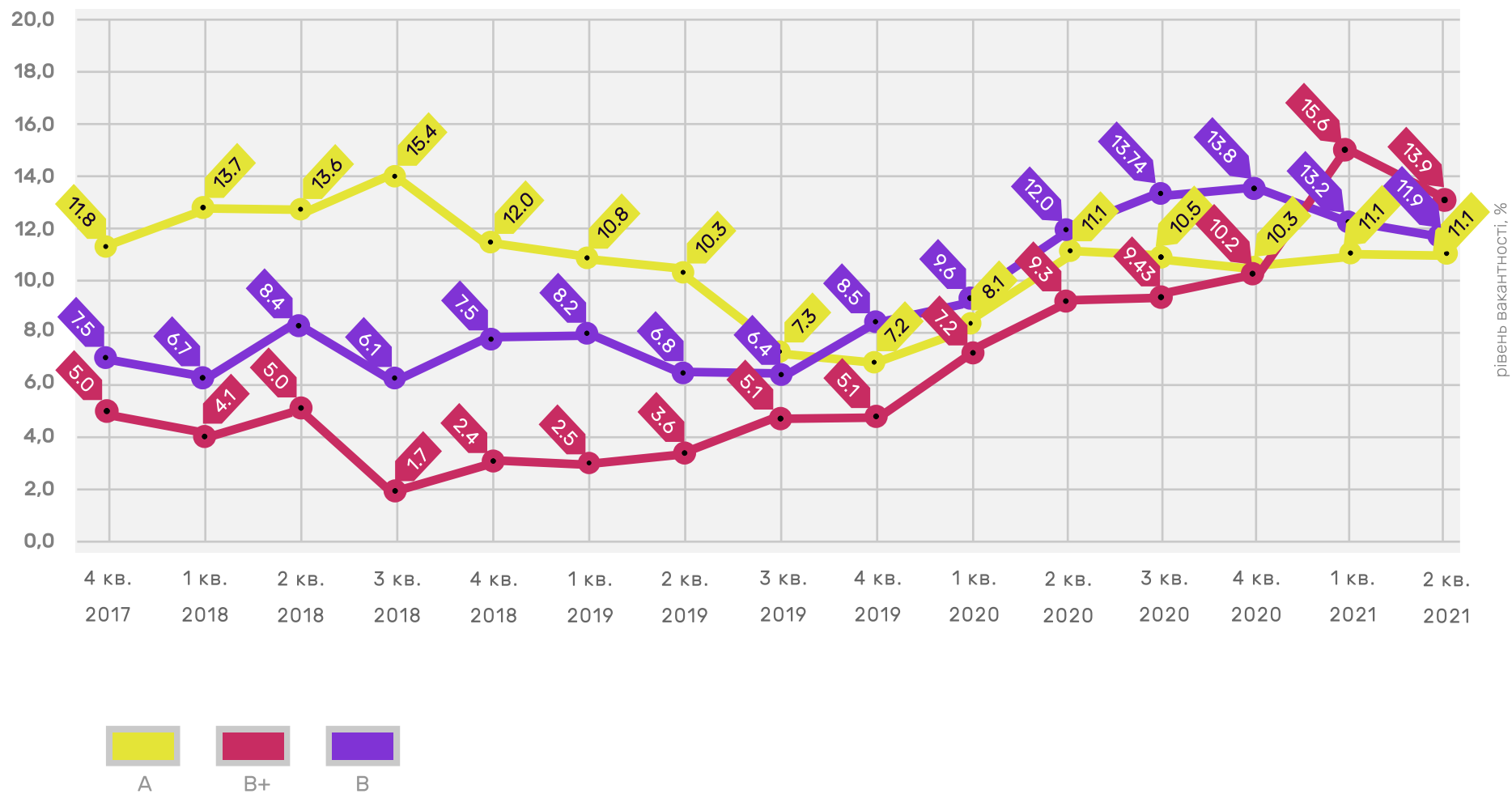
11,97%

Частка вільних приміщень станом
на 2 кв. 2021 року
Клас А, В+, В

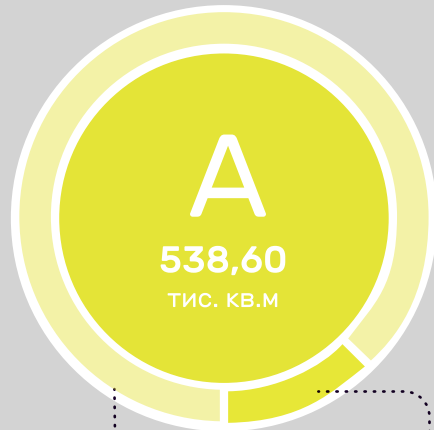
312,6 тыс. кв. м

Площа вільних приміщень станом
на 2 кв. 2021 року
Клас А, В+, В

Динаміка рівня вакантності

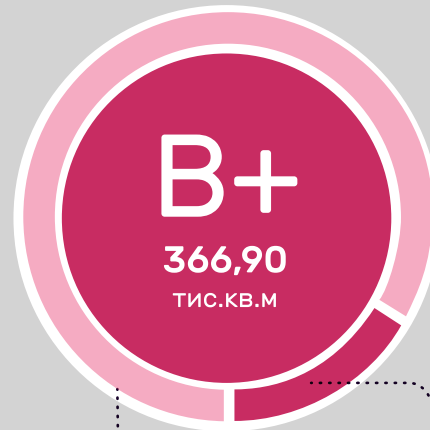
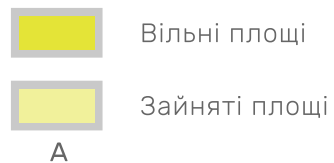

Аналіз рівня вакантності в розрізі класів об'єктів за 2 кв. 2021 р.

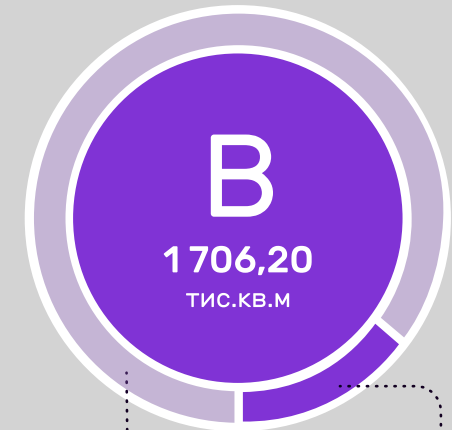
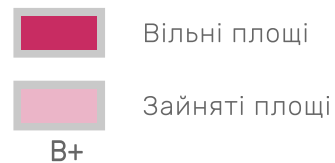
479,133 тис.кв.м 59,535 тис.кв.м

11,05%

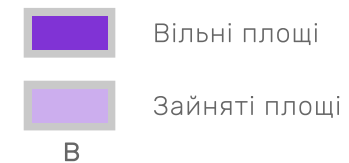
316,136 тис.кв.м 50,815 тис.кв.м

13,85%

1 503,937 тис.кв.м 202,309 тис.кв.м

11,86%

Рівень середньозважених орендних ставок на офісні приміщення в Києві в 2 кв. 2021 року продемонстрував позитивну динаміку в класі А і негативну динаміку в класі В + і В:

класа А: +7%;
класа В+: -23,1%;
класа В: -11,1%;

щодо 2 кв. 2020 року.

У 2 кв. 2021 р базові орендні ставки на високоякісні офісні приміщення класу А з ремонтом закріпилися на рівні \$ 27- \$ 37 за кв. м в місяць (без ПДВ, сервісних та комунальних платежів).

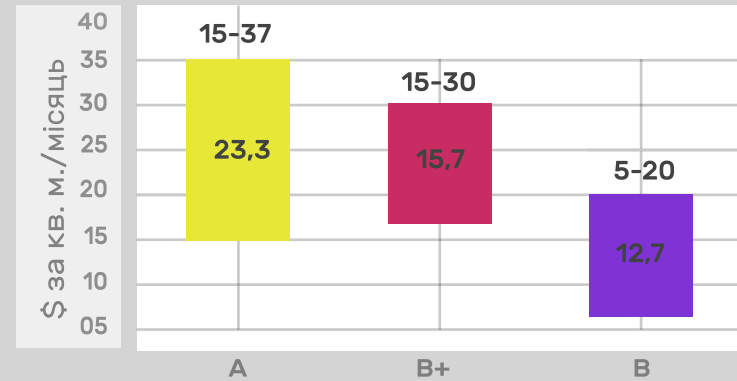
Мінімальні орендні ставки в класі А пропонуються за офіси низько ліквідні (відсутність можливості створення гнучких просторів, низький рівень природного освітлення).

У класі В максимальні ставки пропонуються за офіси з якісним ремонтом, в центрі міста, або поруч з метро в наближених до центру районах.

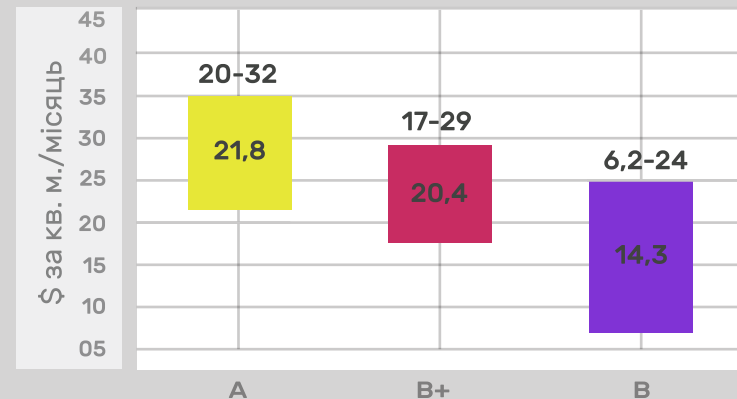
*Реальна середньозважена, базова орендна ставка - пропонована базова ставка для конкретних потенційних орендарів (без ПДВ, сервісних та комунальних платежів)

**Діапазон декларованих базових орендних ставок (без ПДВ, сервісних та комунальних платежів)

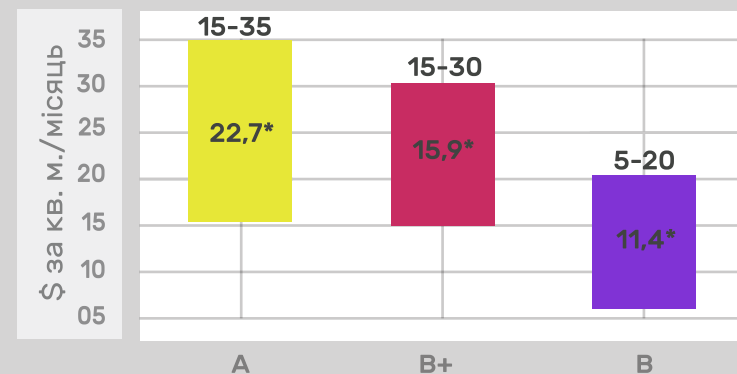
Ставки оренди за класами 2 кв. 2021

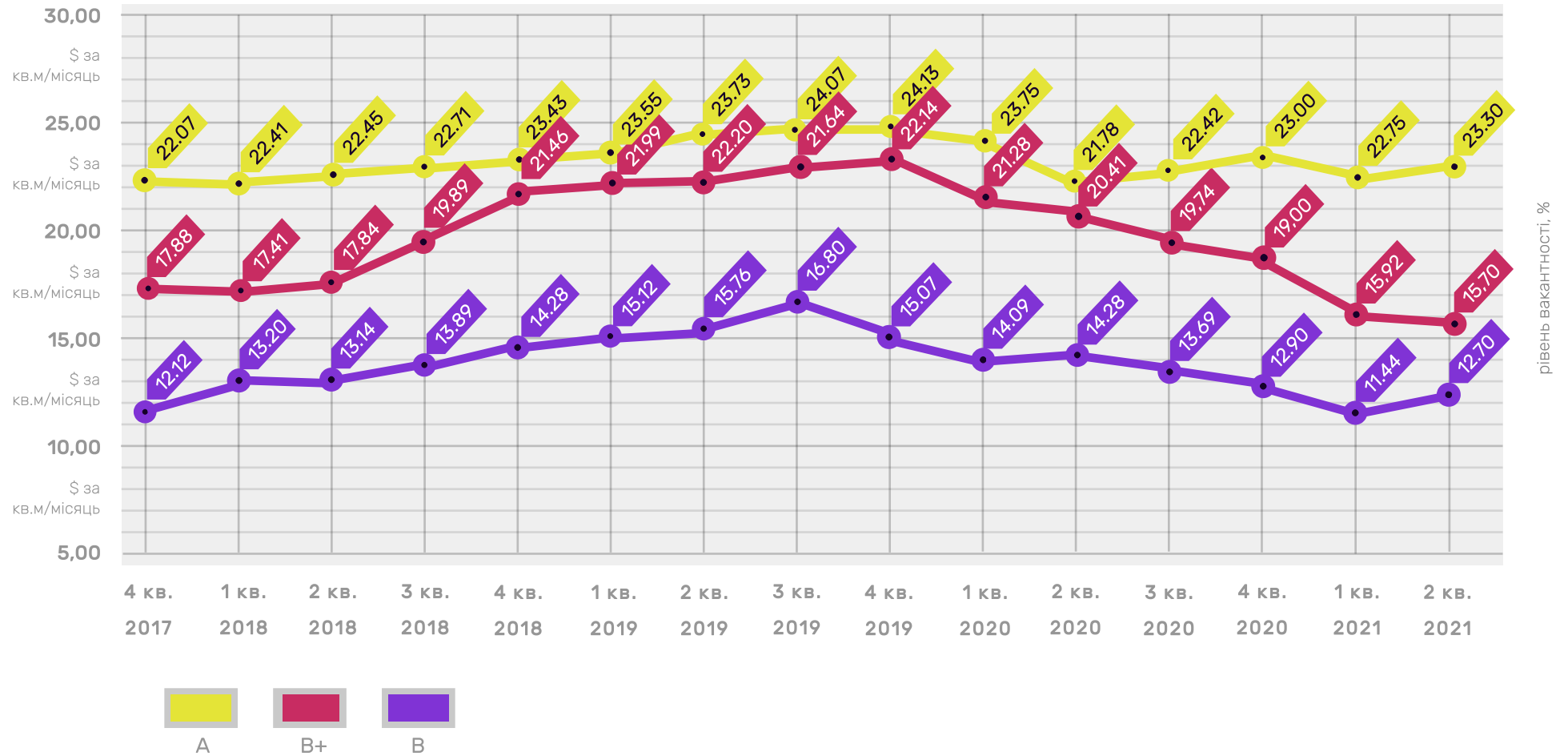
Ставки оренди за класами 2 кв. 2020

Ставки оренди за класами 1 кв. 2021

Динаміка середньозважених орендних ставок

Компанії, які перейшли на гібридний або повністю віддалений режим роботи поступово повертають співробітників в офіси.

Деякі компанії перенесли розгляд повного або часткового повернення в офіси до середини 2022 року, коли за прогнозами експертів буде вакциновано більше половини населення.

У 2 кв. 2021 зросла кількість угод великого формату (від 1000 кв. м) як в сегменті А так і В класу.

Найбільшим попитом користуються офіси в нових сучасних якісних БЦ з відмінною локацією з готовністю власників брати участь у фінансуванні ремонтних робіт. У запитах до 500 кв. м переважає попит на офіси з ремонтом.

У більшості випадків це був відкладений попит 2020 року або реформація офісу в зв'язку з гібридним форматом роботи.

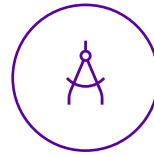
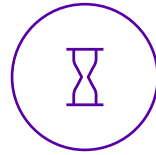
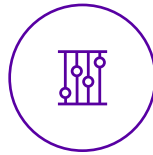

Ринок продовжує демонструвати позитивну динаміку попиту на коворкінг з боку великих компаній і їх окремих підрозділів. Зростає кількість запитів на простору від 50 до 100 чоловік.

У структурі попиту переважають компанії ринку FMCG, IT, агропромислового сектора, логістичних, міжнародних юридичних і консалтингових компаній.

Рівень ділової активності зростає і збереже позитивну динаміку до кінця року.

На рівень вакантності може вплинути кількість запланованих до введення в експлуатацію об'єктів (заплановано 221, 5 тис. кв. м, проте деякі можуть перенести терміни введення на 2022 р.). Орендні ставки можуть незначно підвищитися на офіси в центральній частині Києва на приміщення з ремонтом.

Невизначеність може внести «третя хвиля» захворювань, наслідки якої не враховані в прогнозах.

Загроза зростання епідемічних захворювань і локдаунів стає постійним фактором, до якого ринок поступово адаптується.

Власники будинків повинні шукати рішення, які дозволяють гарантувати безпеку в об'єктах.

Це буде вагомим фактором при виборі орендарями об'єкта, що відповідно і буде впливати на його капіталізацію. Ринок стабілізується, але в нових реаліях.